

Fastelavnsdreng i Grundfør

I Grundfør har det i mange år været skik at festligholde fastelavn. Jeg mindes, at min mor har fortalt mig, at da hun var barn red karlene fra gårdene på egnen rundt og sang og bød til fest. På et tidspunkt, vel efter krigen, blev det almindeligt, at alene skolens drenge førte traditionen videre og gik rundt til alle beboelser i sognet og sang fastelavnssangen og herefter fik hestene i den anledning lov at blive i stalden indtil de efterhånden forsvandt fra landbruget og blev afløst af traktorer.

Til fastelavn 1957 fik jeg for første gang lov til at deltage. Kort før satte de ældste drenge på skolen sig sammen og fastlagde rangordenen fra konge til laveste menige soldat. En fast regel var, at for at deltage skulle soldaten være fyldt 10 år. De yngste fik laveste rang for herefter at stige i graderne de følgende år. I hjemmene blev der travlhed med at gøre en uniform klar. Jeg var heldig med at arve to uniformer fra gode venner, der var blevet konfirmeret og havde forladt skolen. Den ene var lidt falmet, men udmærket til at bruge på dagen, hvor vi skulle gå rundt og synge. Den pæne uniform skulle bruges til fastelavnsskallet i forsamlingshuset et par dage efter. Byens snedkermester fremstillede en flot træsabel, og derhjemme blev skæftet guldbronceret og klingens fik sølv. En menig soldat var klar til dagen.

Omkring 30 drenge pr. år var med i de 5 år jeg deltog. Fastelavnssøndag kl.7 mødte vi frem på Grundfør skole. I samlet trop marcherede vi til Gl. Hinnerup, hvor der var tradition for at starte. Lige inden byen delte vi os i to hold. Det ene hold måske med kongen i spidsen drog mod Grundfør Mølle og Haraldslund, for at synge i den nordlige del af sognet. Det andet hold sang for en halv snes beboelser i Gl. Hinnerup, for derefter sammen med kronprinsen og bajadsen at sætte kurs mod gårde og ejendomme i den sydlige del af sognet. Senere gik ruten for holdet mod Bærmosen og Hæstvej.

På de lange ture kunne vi opleve frosne eller snedækkede marker eller smattede og optøede pløjemark, hvor støvlerne sank i jorden.

Når soldaterne nåede frem til huse og gårde, kommanderede generalen orden i rækken. Det så jo pænest ud, når vi kom op foran vinduerne med fanen i spidsen i en lige række.

Der var tradition for, at vi på et passende sted spiste middagsmad. Fra de år jeg deltog, var det på Holmgaard og Ll. Sandballegaard.

Midt på eftermiddagen mødtes de to hold øst for Grundfør for herefter i samlet trop at synge i byen. Til sidst efter vel at have sunget sangen et par hundrede gange, kunne en flok trætte men stolte soldater traditionelt gå til kongens forældre for at blive trakteret med dejlig varm chokolade og fastelavnsskallet.

Tirsdag efter fastelavnssøndag var der fest i forsamlingshuset. Her mødte soldaterne op i deres flotte blå uniformer. Medaljer og ordner på brystet. Guldborter på uniform og bukseben. Kongen i rødt og hvidt og med krone på hovedet. Kronprinsen med rød skråhue og alle soldaterne med blå, og bajadsen er fantastisk og ubeskriveligt skue forskelligt fra år til år. I en stuvende fyldt sal startede vi med at marchere rundt og synge fastelavnssangen. Herefter tog vi opstilling i den ene ende af salen i snorlige rækker. Så valgte først kongen sin dronning blandt de spændt ventende piger, der sad i den modsatte ende. Kronprinsen fandt sin kronprinsesse og bajadsen sin bajadskælling o.s.v. Når alle soldaterne havde valgt deres pige spillede musikken op til dans. I aftenens løb var det soldaternes pligt at beværte deres udkårne med sodavand og

kager og senere pølser med brød ud af de få kroner, der var blevet til deling, når alle udgifter til festen var betalt.

En årgang fastelavnsdrenge bestod af: 1 konge, 1 kronprins, 1 prins, 2 generaler, 2 kasserere, 2 fanebærere og x-antal menige.

Grundførs fastelavnssang

Fastelavnen er nu kommet
derfor pyntet vil vi gå
for at vi nu kan i lommen
os en lille gave få
til et bal med dans og løjer
hvor enhver sig ret fornøjer
derfor beder vi om
giv os hvad I synes om

Kassereren modtager gavebeløb og byder til fest

Grundfør drenge her vi bringe
tak for hvad I givet har
højt med glæde vi nu kvæde
og med et hurra-hurra
og for kongen vil vi råbe
og for prinsen med hurra
ja nu farvel ja nu farvel
ja nu farvel og mange tak.
Hurra-hurra-hurra

Som jeg erindrer sangen.

Nedskrevet af fastelavnsdrenge, der deltog i årene 1957-1961. Jeg bruger bl.a. i overskriften betegnelsen fastelavnsdrenge, fordi det var det fastelavnssoldaterne oftest blev kaldt i Grundfør.

Svend Kannegaard Olsen

Hørning i februar 2010